LĒMUMI

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2022/696

(2022. gada 29. aprīlis),

ar ko Īrijai piešķir atkāpi, kuru tā pieprasījusi saskaņā ar Padomes Direktīvu 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti

(izziņots ar dokumenta numuru C(2022) 2596)

(Autentisks ir tikai teksts angļu un īru valodā)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 91/676/EEK (1991. gada 12. decembris) attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti ([1]), un jo īpaši tās III pielikuma 2. punkta trešo daļu,

tā kā:

(1) Direktīva 91/676/EEK nosaka noteikumus par ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti.

(2) Direktīvas 91/676/EEK III pielikuma 2. punkts nosaka, ka dalībvalstīm, kas iecerējusi izmantot vairāk kūtsmēslu nekā 170 kg slāpekļa uz hektāru (ha), jānosaka daudzumi tā, lai neskartu minētās direktīvas 1. pantā noteikto mērķu sasniegšanu. Šie daudzumi jāpamato ar objektīviem kritērijiem.

(3) 2007. gada 22. oktobrī Komisija pieņēma Lēmumu 2007/697/EK ([2]), ar ko Īrijai piešķir atkāpi, ko tā pieprasījusi atbilstīgi Padomes Direktīvai 91/676/EEK, lai, saskaņā ar *European Communities (Good Agricultural Practices for Protection of waters) Regulations 2006* ([3]) īstenojot Īrijas rīcības programmu, saimniecībās, kurās vismaz 80 % zemes ir zālāji, ar noteiktiem nosacījumiem varētu atļaut izkliedēt līdz 250 kg kūtsmēslu slāpekļa uz vienu hektāru gadā.

(4) 2011. gada 24. februārī Komisija pieņēma Lēmumu 2011/127/ES ([4]), ar ko Lēmums 2007/697/EK tika grozīts un attiecībā uz Īrijas rīcības programmu, kuru Īrija īsteno saskaņā ar *European Communities (Good Agricultural Practices for Protection of waters) Regulations 2010* ([5]), atkāpe tika pagarināta līdz 2013. gada 31. decembrim.

(5) 2014. gada 27. februārī Komisija pieņēma Īstenošanas lēmumu 2014/112/ES ([6]), ar ko Īrijai piešķir atkāpi, ko tā pieprasījusi atbilstīgi Padomes Direktīvai 91/676/EEK, lai, saskaņā ar *European Communities (Good Agricultural Practices for Protection of waters) Regulations 2014* ([7]) īstenojot Īrijas rīcības programmu, saimniecībās, kurās vismaz 80 % zemes ir zālāji, ar noteiktiem nosacījumiem varētu atļaut izkliedēt līdz 250 kg kūtsmēslu slāpekļa uz vienu hektāru gadā.

([1]) OV L 375, 31.12.1991., 1. lpp.
([2]) Komisijas Lēmums 2007/697/EK (2007. gada 22. oktobris), ar ko Īrijai piešķir atkāpi, ko tā pieprasījusi atbilstīgi Padomes Direktīvai 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti (OV L 284, 30.10.2007., 27. lpp.).
([3]) 2006. gada normatīvais instruments Nr. 378.
([4]) Komisijas Lēmums 2011/127/ES (2011. gada 24. februāris), ar kuru groza Lēmumu 2007/697/EK, ar ko Īrijai piešķir atkāpi, ko tā pieprasījusi atbilstīgi Padomes Direktīvai 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti (OV L 51, 25.2.2011., 19. lpp.).
([5]) 2010. gada normatīvais instruments Nr. 610.
([6]) Komisijas Īstenošanas lēmums 2014/112/ES (2014. gada 27. februāris), ar ko Īrijai piešķir atkāpi, ko tā pieprasījusi atbilstīgi Padomes Direktīvai 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti (OV L 61, 1.3.2014., 7. lpp.).
([7]) 2014. gada normatīvais instruments Nr. 31.

(6) 2018. gada 8. februārī Komisija pieņēma Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/209 ([8]), ar ko Īrijai piešķir atkāpi, ko tā pieprasījusi atbilstīgi Padomes Direktīvai 91/676/EEK, lai, saskaņā ar *European Union (Good Agricultural Practices for Protection of waters) Regulations 2017* ([9]) īstenojot Īrijas rīcības programmu, saimniecībās, kurās vismaz 80 % zemes ir zālāji, ar noteiktiem nosacījumiem varētu atļaut izkliedēt līdz 250 kg kūtsmēslu slāpekļa uz vienu hektāru gadā. Īstenošanas lēmums (ES) 2018/209 zaudēja spēku 2021. gada 31. decembrī.

(7) Atkāpe, kas tika piešķirta ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/209, 2020. gadā attiecās uz 6 016 saimniecībām, un tas atbilst aptuveni 4,9 % no kopējā ganību dzīvnieku saimniecību skaita, 15,9 % no liellopu vienību kopskaita un 9,6 % no kopējās neto lauksaimniecības platības Īrijā.

(8) 2021. gada 14. oktobrī Īrija Komisijai iesniedza lūgumu atkāpi pagarināt atbilstīgi Direktīvas 91/676/EEK III pielikuma 2. punkta trešajai daļai.

(9) Lai sasniegtu Direktīvas 91/676/EEK mērķus, Īrija saskaņā ar *European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2022* ([10]) ir pieņēmusi jaunu rīcības programmu ar jauniem un pastiprinātiem pasākumiem.

(10) Visā Īrijas teritorijā saskaņā ar Direktīvas 91/676/EEK 5. panta 2. punktu piemēro rīcības programmu.

(11) Dati, kurus Īrija iesniegusi, pildot Direktīvas 91/676/EEK 10. pantā noteikto ziņošanas pienākumu, liecina, ka 2016.–2019. gadā ūdeņu kvalitāte kopumā bijusi laba. Proti, 98,5 % visu Īrijas pazemes ūdeņu monitoringa staciju nitrātu vidējā koncentrācija bija mazāka par 50 mg/l un 81,5 % minēto monitoringa staciju nitrātu vidējā koncentrācija bija mazāka par 25 mg/l. Visās Īrijas virszemes ūdeņu monitoringa stacijās nitrātu vidējā koncentrācija bija mazāka par 50 mg/l, un 99,2 % minēto monitoringa staciju nitrātu vidējā koncentrācija bija mazāka par 25 mg/l. 14 % virszemes ūdeņu monitoringa staciju ziņoja par eitrofikāciju un 10 % ziņoja par eitrofikācijas risku. Kas attiecas uz tendencēm, 37,5 % pazemes ūdeņu monitoringa staciju ziņoja par nitrātu koncentrācijas pieaugumu, 45,5 % ziņoja par stabilām tendencēm un 17 % ziņoja par lejupējām tendencēm. Virszemes ūdeņu gadījumā 11,1 % monitoringa staciju ziņoja par nitrātu koncentrācijas pieaugumu, 86,2 % ziņoja par stabilām tendencēm un 2,8 % ziņoja par lejupējām tendencēm.

(12) Pēdējos gados Īrijā ir pieaudzis lauksaimniecības dzīvnieku skaits. 2016.–2019. gada periodu salīdzinot ar 2012.–2015. gada periodu, liellopu, cūku un aitu skaits bija palielinājies attiecīgi par 4,78 %, 2,81 % un 0,54 %, tātad turpinās augšupējā tendence, kas bija vērojama iepriekšējā pārskata periodā. Vidējais slāpekļa daudzums no kūtsmēsliem 2016.–2018. gadā bija 117 kg slāpekļa/ha salīdzinājumā ar 104 kg slāpekļa/ha 2012.–2015. gadā. Vidējais fosfora daudzums 2016.–2018. gadā bija 14 kg fosfora/ha salīdzinājumā ar 15 kg fosfora/ha 2012.–2015. gadā. Vidējais ķīmisko slāpekļa mēslošanas līdzekļu izmantojums 2016.–2019. gadā salīdzinājumā ar 2012.–2015. gadu pieauga par 13 %. Vidējais ķīmisko fosfora mēslošanas līdzekļu izmantojums 2016.–2019. gadā salīdzinājumā ar 2012.–2015. gadu pieauga par 24 %. Vidējais fosfora pārdaudzums 2016.–2018. gadā bija 23,1 kg fosfora/ha salīdzinājumā ar 20 kg fosfora/ha 2012.–2015. gadā. Vidējais slāpekļa pārdaudzums 2016.–2018. gadā bija 62,3 kg fosfora/ha salīdzinājumā ar 44,8 kg slāpekļa/ha 2012.–2015. gadā.

(13) Īrijā 92 % no lauksaimniecības zemes aizņem zālāji. Kopumā 67 % zemes platību norit ekstensīva lauksaimniecība, tāpēc tur ir relatīvi zems ganāmpulka blīvums un mēslošanas līdzekļi tiek izmantoti maz, 33 % platību tiek apsaimniekotas saskaņā ar agrovidiskām programmām un tikai 14 % platību norit intensīva lauksaimniecība. 6,6 % platību izmanto laukaugu audzēšanai. Vidējais ķīmisko mēslošanas līdzekļu izmantojums zālāju platībās ir 78,3 kg slāpekļa/ha un 8,6 kg fosfora/ha.

([8]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2018/209 (2018. gada 8. februāris), ar ko Īrijai piešķir atkāpi, ko tā pieprasījusi atbilstīgi Padomes Direktīvai 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti (OV L 39, 13.2.2018., 5. lpp.).

([9]) 2017. gada normatīvais instruments Nr. 605.

([10]) 2022. gada normatīvais instruments Nr. 113.

(14) Īrijas klimats, kam raksturīgs vienmērīgs nokrišņu daudzums visa gada laikā un relatīvi neliels gada temperatūras izmaiņu diapazons, veicina ilgstošu zāles veģetācijas periodu – no 330 dienām gadā dienvidrietumos līdz aptuveni 250 dienām gadā ziemeļaustrumos ([11]).

(15) Īrijas iesniegtā pamatojošā informācija liecina, ka ierosinātais daudzums – 250 kg slāpekļa/ha gadā saimniecībās, kurās vismaz 80 % zemes ir zālaugu platības, – ir pamatots ar tādiem objektīviem kritērijiem kā ilga augšanas sezona un zālaugu kultūras, kurām raksturīgs liels slāpekļa patēriņš.

(16) Izskatījusi Īrijas lūgumu, kas iesniegts saskaņā ar Direktīvas 91/676/EEK III pielikuma 2. punkta trešo daļu, un ņemot vērā Īrijas rīcības programmu un pieredzi, kura gūta Lēmumā 2007/697/EK un Īstenošanas lēmumos 2014/112/ES un (ES) 2018/209 piešķirtās atkāpes sakarā, Komisija uzskata, ka Īrijas ierosinātais kūtsmēslu daudzums, kas atbilst 250 kg slāpekļa/ha gadā, nekavēs Direktīvas 91/676/EEK mērķu sasniegšanu, ja tiks izpildīti daži stingri nosacījumi, kas būtu jāpiemēro attiecīgu atļauju saņēmušajiem lauksaimniekiem.

(17) Ņemot vērā 11. līdz 13. apsvērumā minētos datus, šajā lēmumā būtu jānosaka stingrāki nosacījumi nekā Īstenošanas lēmumā (ES) 2018/209. Noteiktajiem nosacījumiem un monitoringa un kontroles sistēmām vajadzētu būt pietiekamiem, lai nodrošinātu, ka šī atkāpe ir saskanīga ar Ūdens pamatdirektīvas ([12]) juridiski saistošajiem mērķrādītājiem, Kopīgo centienu regulas ([13]) pieaugošo vērienu, kā arī Eiropas zaļā kursa nākotnē vērstajiem mērķiem attiecībā uz barības vielu radīto piesārņojumu.

(18) Attiecībā uz kūtsmēslu un citu mēslošanas līdzekļu uzklāšanu būtu jānosaka papildu pasākumi. Šiem pasākumiem būtu jāveicina barības vielu pārvaldības uzlabošana, ko varētu panākt, optimizējot mēslošanu un ierobežojot mēslošanas līdzekļu izmantošanu. Šajā lēmumā uzskaitītajiem pasākumiem būtu jāpapildina pasākumi, kas jau tiek piemēroti saskaņā ar Labas lauksaimniecības prakses kodeksu.

(19) Ikgadējo administratīvo kontroļu un lauka inspekciju daudzums būtu jāpalielina tā, lai tās aptvertu 10 % saimniecību, kam ir atļauja. Lauka inspekcijas būtu jābalsta uz pareizu metodiku, kas ietver risku novērtējumu, izlases veida kontroles un iepriekšējo gadu kontroļu rezultātus. Valsts iestādēm būtu jāizskata vietējo iestāžu īstenotā lauksaimniecisko inspekciju programma, kā arī inspekciju veikšanai vajadzīgie resursi. Būtu jāpiemēro atturoši sodi (arī ekonomiski). Būtu jāizskata iedzīvotāju, nevalstisko organizāciju vai trauksmes cēlēju sūdzības vai ziņojumi par neatbilstību.

(20) 2023. gadā Īrijas iestādēm būtu jāveic reizi divos gados veicamā ūdens kvalitātes izskatīšana, kurā novērtē arī nitrātu koncentrāciju un trofisko stāvokli. Teritorijās, kurās monitoringa dati atklāj vai nu stāvokļa pasliktināšanās tendences, vai piesārņojumu vai piesārņojuma risku nitrātu koncentrācijas vai eitrofikācijas ziņā, maksimālais izkliedējamais kūtsmēslu daudzums no 2024. gada būtu jāsamazina līdz 220 kg slāpekļa/ha.

(21) Joprojām piemērojamas ir prasības veikt nitrātu koncentrācijas un trofiskā stāvokļa monitoringu saskaņā ar Direktīvu 91/676/EEK. Reizi divos gados veicamās izskatīšanas pamatā vajadzētu būt šā monitoringa datiem. Platībās, uz kurām attiecas atkāpe, būs vajadzīgs papildu monitorings un ikgadēji ziņojumi.

(22) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK ([14]) nosaka vispārīgus noteikumus, ar ko izveido Savienības telpiskās informācijas infrastruktūru Savienības vides rīcībpolitiku vajadzībām un rīcībpolitikām vai pasākumiem, kuri var ietekmēt vidi. Tāpēc telpiskajai informācijai, kas savākta saskaņā ar šo lēmumu, attiecīgā gadījumā būtu jāatbilst minētās direktīvas noteikumiem. Lai mazinātu administratīvo slogu un padziļinātu datu saskanību, Īrijai,

([11]) Īrijas Lauksaimniecības un pārtikas iestādes *Teagasc* dati.

([12]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

([13]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 156, 19.6.2018., 26. lpp.).

([14]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK (2007. gada 14. marts), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (*INSPIRE*) (OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.).

vācot saskaņā ar šo lēmumu nepieciešamos datus, būtu jāizmanto informācija, kas ģenerēta integrētajā administrācijas un kontroles sistēmā, kura izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1306/2013 ([15]) V sadaļas II nodaļu.

(23) Šajā lēmumā paredzētā atkāpe neskar Īrijas pienākumu piemērot Padomes Direktīvu 92/43/EEK ([16]), arī Eiropas Savienības Tiesas nolēmumu lietā C-293/17 *Coöperatie Mobilisation for the Environment* un *Vereniging Leefmilieu* ([17]), it sevišķi par minētās direktīvas 6. panta 3. punkta interpretāciju.

(24) Šā lēmuma 6.–9. pantā noteiktie nosacījumi ir obligāti nosacījumi visām zālkopības saimniecībām, kurām piešķirta atļauja saskaņā ar atkāpi. Tāpēc šie nosacījumi tiek uzskatīti par obligātiem standartiem un prasībām, kas šiem tiesību subjektiem noteikti valsts tiesību aktos, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/2115 ([18]) 12. un 13. panta izpratnē.

(25) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi Nitrātu komiteja, kura izveidota saskaņā ar Direktīvas 91/676/EEK 9. pantu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Atkāpe

Īrijas 2021. gada 14. oktobra vēstulē prasītā atkāpe, kas dotu iespēju atļaut ar kūtsmēsliem zemē izkliedēt vairāk slāpekļa, nekā paredzēts Direktīvas 91/676/EEK III pielikuma 2. punkta otrās daļas pirmajā teikumā, proti, 170 kg slāpekļa, tiek piešķirta ar šā lēmuma 4. līdz 12. pantā noteiktajiem nosacījumiem.

2. pants

Definīcijas

Šajā lēmumā piemēro šādas definīcijas:

a) "zālāji" ir ilggadīgi zālāji vai pagaidu ganības uz laiku līdz četriem gadiem;

b) "zālkopības saimniecības" ir saimniecības, kurās 80 % vai vairāk no lauksaimniecības platības, kurā var izkliedēt kūtsmēslus, aizņem zālāji;

c) "ganību dzīvnieki" ir liellopi (izņemot nobarojamos teļus), aitas, brieži, kazas un zirgi;

d) "zemesgabals" ir atsevišķs lauks vai lauku grupa, kas ir viendabīga audzēto kultūraugu, augsnes tipa un mēslošanas paņēmienu ziņā;

e) "mēslošanas plāns" ir iepriekš sagatavots aprēķins par plānoto barības vielu izlietojumu un pieejamību;

([15]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1306/2013 (2013. gada 17. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un Padomes Regulu (EEK) Nr. 352/78, (EK) Nr. 165/94, (EK) Nr. 2799/98, (EK) Nr. 814/2000, (EK) Nr. 1290/2005 un (EK) Nr. 485/2008 atcelšanu (OV L 347, 20.12.2013., 549. lpp.).

([16]) Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).

([17]) Lieta C-293/17 *Coöperatie Mobilisation for the Environment* un *Vereniging Leefmilieu* (ECLI:EU:C:2018:882).

([18]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2115 (2021. gada 2. decembris), ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un (ES) Nr. 1307/2013 (OV L 435, 6.12.2021., 1. lpp.).

f) "mēslošanas pārskats" ir barības vielu bilance, kurā atspoguļots barības vielu faktiskais izlietojums un uzņemšana;

g) "kopīga zeme" ir zemesgabals, kas noteiktās daļās vai kopīgi pieder divām vai vairākām personām un kas sākotnēji iegādāts no Īrijas Zemes komisijas saskaņā ar zemes iegādes aktiem, arī zeme, kurā ganību tiesības vai kūdras rakšanas tiesības ir divām vai vairākām personām.

3. pants

Darbības joma

Saskaņā ar 1. pantu piešķirto atkāpi piemēro zālkopības saimniecībām, kurām ir piešķirta atļauja saskaņā ar 5. pantu ("atļauja").

4. pants

Ikgadējā pieteikšanās un saistības

1. Zālkopji, kuri vēlas izmantot atkāpi, ik gadu kompetentajām iestādēm iesniedz pieteikumu uz atļauju izkliedēt kūtsmēslus, kas satur līdz 250 kg slāpekļa/ha gadā. Pieteikumā iekļauj deklarāciju, kura apliecina, ka zālkopis piekrīt visu 11. pantā paredzēto kontroles pasākumu veikšanai.

2. Šā panta 1. punktā minētajā pieteikumā tā iesniedzējs rakstiski apņemas izpildīt 6. līdz 9. panta nosacījumus.

5. pants

Atļauju piešķiršana

Atļauju zālkopības saimniecībās gadā izkliedēt līdz 250 kg kūtsmēslu slāpekļa/ha piešķir ar 6. līdz 9. panta nosacījumiem.

6. pants

Kūtsmēslu un citu mēslošanas līdzekļu izkliedēšanas nosacījumi

1. Ganību dzīvnieku kūtsmēslu daudzums, ko ik gadu izkliedē zālaugu saimniecību platībās, ieskaitot pašu dzīvnieku atstāto mēslu daudzumu, nesatur vairāk kā 250 kg slāpekļa/ha, un ir jāievēro šā panta 2. līdz 6. punkta nosacījumi. Ievērojot reizi divos gados veicamās izskatīšanas rezultātus, šis maksimālais daudzums 12. pantā minētajās platībās no 2024. gada nepārsniedz 220 kg slāpekļa/ha gadā.

2. Kopējā slāpekļa ienese nepārsniedz ne katra kultūrauga paredzamās vajadzības pēc barības vielām, ne zālkopības saimniecībai piemērojamo maksimālo mēslošanas normu, kas noteikta Nitrātu rīcības programmā, un tajā ņem vērā augsnes nodrošināto slāpekļa daudzumu. Kopējo izkliedēto slāpekļa daudzumu diferencē atkarībā no ganāmpulka blīvuma un zālāju ražības.

3. Katra zālkopības saimniecība sagatavo un uztur mēslošanas plānu. Mēslošanas plānā apraksta lauksaimniecības zemes augseku un plānoto kūtsmēslu un citu mēslošanas līdzekļu izkliedēšanu. Šo plānu zālkopības saimniecībā sagatavo līdz katra kalendārā gada 1. martam (neieskaitot). Plānā iekļauj vismaz šādus elementus:

a) augsekas plāns, kurā ir šādas ziņas:

   i) zālājiem klāto zemesgabalu platība;

   ii) zemesgabalu platība, kurā aug citi kultūraugi, nevis zālāji;

   iii) shematiska karte, kurā norādīts katra zemesgabala novietojums;

b) lauksaimniecības dzīvnieku skaits zālkopības saimniecībā;

c) lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas un kūtsmēslu uzkrāšanas sistēmas apraksts; norāda arī kūtsmēslu krātuves tilpumu;

d) zālkopības saimniecībā saražotā kūtsmēslu slāpekļa un fosfora aprēķins;

e) no zālkopības saimniecības izvesto vai tajā piegādāto kūtsmēslu daudzums, veids un raksturlielumi;

f) paredzamais kultūraugiem vajadzīgais slāpekļa un fosfora daudzums katrā zemesgabalā;

g) augsnes analīžu rezultāti attiecībā uz augsnes slāpekļa un fosfora saturu, ja tādi ir pieejami;

h) izkliedējamā mēslošanas līdzekļa veids;

i) aprēķinātais ar kūtsmēsliem sagādātais slāpekļa un fosfora daudzums katrā zemesgabalā;

j) aprēķinātais ar ķīmiskajiem un citiem mēslošanas līdzekļiem sagādātais slāpekļa un fosfora daudzums katrā zemesgabalā.

Mēslošanas plānu pārskata ne vēlāk kā septiņas dienas pēc jebkādu pārmaiņu ieviešanas zālkopības saimniecības lauksaimnieciskajā praksē.

Katra zālkopības saimniecība sagatavo un uztur mēslošanas pārskatu, kurā ir arī ziņas par slāpekļa un fosfora ieneses pārvaldību un par netīrā ūdens apsaimniekošanu. Par katru kalendāro gadu sagatavoto pārskatu līdz nākamā kalendārā gada 31. martam iesniedz kompetentajai iestādei.

Balstoties uz barības vielu pārvaldības plānu un saistītajiem augsnes analīzes rezultātiem, pieņem kaļķošanas programmu.

4. Kūtsmēslus neizkliedē rudenī pirms zālāju iekopšanas.

5. Vismaz 50 % zālkopības saimniecībā saražoto šķidrmēslu izkliedē līdz 15. jūnijam. Visā šķidrmēslu izkliedēšanā izmanto mazemisiju izkliedes aprīkojumu.

6. Ganāmpulka blīvumu kopīgās zemes platībās regulē tā, lai slāpekļa ienese nepārsniegtu 50 kg slāpekļa/ha. Kopīgās zemes platībās nav atļauts izmantot ķīmiskos mēslošanas līdzekļus.

7. pants

Augsnes paraugu ņemšanas un analīzes nosacījumi

1. Katrā zālkopības saimniecībā periodiski veic augsnes slāpekļa un fosfora satura analīzes.

2. Vismaz reizi četros gados katrā veida platībās ar līdzīgām augsekas un augsnes īpašībām veic paraugu ņemšanu un analīzi.

3. Uz katriem pieciem zālkopības saimniecības hektāriem veic vismaz vienu analīzi.

4. Zālkopības saimniecībā ir pieejami augsnes slāpekļa un fosfora satura analīžu rezultāti.

8. pants

Zemes apsaimniekošanas nosacījumi

1. Lauksaimnieki, kas vēlas uzart zālājus, to dara laikā no 1. marta līdz 31. maijam.

2. Pēc zālāju uzaršanas neatkarīgi no augsnes veida tūlīt un ne vēlāk kā trīs nedēļas pēc zālāju uzaršanas iekopj kultūraugus ar augstu slāpekļa patēriņu.

3. Augsekā neiekļauj tauriņziežus un citus augus, kuri piesaista atmosfēras slāpekli. Šī prasība tomēr neattiecas uz āboliņu, ja zālājā tā ir mazāk par 50 %, un uz citiem tauriņziežiem ar zālāju pasēju.

4. Zālkopības saimniecībā no jauna pārsējot zālāju, izmanto vismaz 1,5 kg nedražētu āboliņa sēklu uz hektāru vai vismaz 2,5 kg dražētu āboliņa sēklu uz hektāru.

5. Zemesgabalus aprīko ar žogiem, kas nodrošina vismaz 1,5 m attālumu starp lauksaimniecības dzīvniekiem un ūdenstecēm, un dzirdinātavas ierīko vismaz 20 m attālumā no ūdensteces.

9. pants

Lauksaimniecības dzīvnieku barošanas nosacījumi

Laikā no 15. aprīļa līdz 30. septembrim atļautā maksimālā kopproteīna koncentrācija ganību dzīvnieku koncentrētajā barībā ir 15 %.

10. pants

Monitorings

1. Kompetentās iestādes nodrošina, ka ik gadu tiek izveidotas kartes, kurās atspoguļo šādas ziņas:

a) to zālkopības saimniecību procentuālā daļa katrā grāfistē, uz kurām attiecas atļaujas;

b) to lauksaimniecības dzīvnieku procentuālā daļa katrā grāfistē, uz kuriem attiecas atļaujas;

c) tās lauksaimniecības zemes procentuālā daļa katrā grāfistē, uz kuru attiecas atļaujas;

d) vietējais zemes izmantojums.

2. Kompetentās iestādes veic sakņu zonas ūdeņu, virszemes ūdeņu un pazemes ūdeņu monitoringu. Tās turklāt neatkarīgi no tā, vai ir atkāpe, sniedz Komisijai datus par slāpekli un fosforu sakņu zonā un nitrātu koncentrāciju virszemes un pazemes ūdeņos.

3. Monitoringu veic saimniecības lauka mērogā un ar lauksaimniecisko darbību saistītā monitoringa sateces baseinos. Monitoringa punkti ir reprezentatīvi attiecībā uz galvenajiem augsnes tipiem, mēslošanas intensitāti, galvenajiem mēslošanas paņēmieniem un galvenajiem kultūraugiem.

4. Lauksaimnieciskajos sateces baseinos, kas atrodas visvairāk apdraudēto ūdensobjektu tuvumā, kompetentās iestādes veic pastiprinātu ūdeņu monitoringu.

5. Kompetentās iestādes apseko atļauju aptverto zālkopības saimniecību piekopto vietējo zemes izmantojumu, augseku un lauksaimniecisko praksi.

6. Šā lēmuma 7. panta 1., 2. un 3. punktā minētās barības vielu analīzes informāciju un datus izmanto modelēšanas aprēķinos par nitrātu un fosfora zudumu apmēru atļauju aptvertajās zālkopības saimniecībās.

11. pants

Kontroles

1. Kompetentās iestādes attiecībā uz visiem pieteikumiem uz atļauju veic administratīvās kontroles, lai novērtētu atbilstību 6. līdz 9. pantā izklāstītajiem nosacījumiem. Ja tiek pierādīts, ka minētie nosacījumi nav ievēroti, pieteikumu noraida un pieteikuma iesniedzēju informē par atteikuma iemesliem. Kompetentās iestādes ik gadu vismaz 10 % zālkopības saimniecību, uz kurām attiecas atļaujas, veic administratīvās kontroles attiecībā uz zemes izmantojumu, lauksaimniecības dzīvnieku skaitu un veidu un kūtsmēslu ražošanu un eksportu.

2. Kompetentās iestādes lauka inspekciju veikšanai zālkopības saimniecībās, uz kurām attiecas atļaujas, izveido plānu, kura pamatā ir risku izvērtējums un kurā ir paredzēts pienācīgs inspekciju biežums, ko nosaka, ņemot vērā rezultātus, kuri gūti iepriekšējos gados veiktajās kontrolēs, un rezultātus, kuri gūti vispārējās izlases veida kontrolēs, kuras veiktas saskaņā ar Direktīvas 91/676/EEK transponēšanas tiesību aktiem, un jebkuru citu informāciju, kas varētu liecināt par 6. līdz 9. pantā izklāstīto nosacījumu neizpildi. Lai novērtētu, vai tiek izpildīti 6. līdz 9. pantā izklāstītie nosacījumi, lauka inspekcijas ik gadu veic vismaz 10 % zālkopības saimniecību, kurām piešķirtas atļaujas.

3. Ja kādā no gadiem konstatē, ka zālkopības saimniecība, kurai piešķirta atļauja, 6. līdz 9. pantā izklāstītos nosacījumus nav izpildījusi, atļaujas turētājam uzliek sodu saskaņā ar valsts tiesību aktiem un nākamajā gadā tas saņemt atļauju nav tiesīgs.

4. Kompetentajām iestādēm piešķir pilnvaras un līdzekļus, kas vajadzīgi, lai pirms un pēc atļaujas piešķiršanas saskaņā ar šo lēmumu verificētu atbilstību 6. līdz 9. pantā izklāstītajiem nosacījumiem, kas izvirzīti saskaņā ar šo lēmumu piešķirtai atļaujai.

12. pants

Reizi divos gados veicamā izskatīšana

1. Kompetentās iestādes līdz 2023. gada 30. jūnijam kopā ar 13. pantā aprakstīto ziņojumu, kas atbilst 2022. gadam, iesniedz pielikumu, kurā ietverti monitoringa rezultāti attiecībā uz nitrātu koncentrāciju pazemes ūdeņos un virszemes ūdeņos un virszemes ūdensobjektu trofisko stāvokli saskaņā ar monitoringa tīklu un Nitrātu direktīvas (Direktīvas 91/676/EEK) prasībām un kurā iekļautas vismaz kartes, kur parādīti tie apgabali, no kuriem notiek notece ūdeņos, par ko monitoringa dati atklāj šādu stāvokli:

a) nitrātu koncentrācijas vidējās vērtības virs 50 mg/l vai nitrātu koncentrācijas pieauguma tendences salīdzinājumā ar 2021. gadu;

b) stāvoklis "*eitrofiski*" vai "*varētu kļūt eitrofiski*", kas salīdzinājumā ar 2021. gadu ir stabils vai ar tendenci pasliktināties.

Ūdeņus, kas apzināti saskaņā ar pirmās daļas a) vai b) apakšpunktu, uzskata par piesārņotiem, pakļautiem piesārņojuma riskam vai tādiem, kas uzrāda stāvokļa pasliktināšanās tendences. Dati vidējo vērtību aplēsēm aptver periodu no 2020. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 31. decembrim. Tendenču novērtēšanai salīdzina 2021. un 2022. gada datus.

2. Datus šā panta 1. punktā minētā pielikuma sagatavošanai iegūst no monitoringa tīkla, kas izveidots saskaņā ar Direktīvu 91/676/EEK.

3. No 2024. gada 1. janvāra apgabalos, no kuriem notiek notece piesārņotos vai piesārņojuma riskam pakļautos ūdeņus vai ūdeņos, kas uzrāda stāvokļa pasliktināšanās tendences, saskaņā ar Nitrātu rīcības programmu piemēro papildu pasākumus. Saimniecībām, kurām ir piešķirta atļauja saskaņā ar šo lēmumu un kuras atrodas šādās teritorijās, kūtsmēslu daudzums, ko drīkst izkliedēt zemē, nepārsniedz 220 kg slāpekļa/ha gadā.

4. Kompetentās iestādes līdz 2023. gada 30. septembrim informē Komisiju par šīs reizi divos gados veicamās izskatīšanas iznākumiem un jo īpaši par platībām un saimniecībām, kurām ir atļauja, ar ko noteiktais maksimālais izkliedējamais kūtsmēslu daudzums atbilst 220 kg slāpekļa/ha gadā, un par papildu pasākumiem, kas piemērojami Nitrātu rīcības programmas ietvaros.

13. pants

Ziņošana

Kompetentās iestādes ik gadu līdz 30. jūnijam Komisijai iesniedz ziņojumu, kurā ietverta šāda informācija:

a) 10. panta 1. punktā minētās par katru grāfisti izveidotās kartes, kurās redzama atļauju aptverto zālkopības saimniecību, lauksaimniecības dzīvnieku un lauksaimniecības zemes procentuālā daļa, kā arī vietējā zemes izmantojuma kartes;

b) 10. panta 2. punktā minētā virszemes un pazemes ūdeņu monitoringa rezultāti attiecībā uz nitrātu un fosfora koncentrācijām, arī informācija par ūdens kvalitātes tendencēm gan apstākļos, kad atkāpi piemēro, gan apstākļos, kad to nepiemēro, kā arī saskaņā ar šo lēmumu piešķirtās atkāpes ietekme uz ūdens kvalitāti;

c) 10. panta 2. punktā minētā augsnes monitoringa rezultāti attiecībā uz slāpekļa un fosfora koncentrācijām augsnes ūdeņos un minerālo slāpekli augsnes profilā gan apstākļos, kad atkāpi piemēro, gan apstākļos, kad to nepiemēro;

d) 10. panta 4. punktā minētā pastiprinātā ūdens monitoringa datu kopsavilkums un izvērtējums;

e) 10. panta 5. punktā minētā vietējā zemes izmantojuma, augsekas un lauksaimnieciskās prakses apsekojumu rezultāti;

f) 10. panta 6. punktā minēto modelēšanas aprēķinu rezultāti par nitrātu un fosfora zudumu apmēru;

g) 11. panta 1. un 2. punktā minēto administratīvo kontroļu un lauka inspekciju rezultātu izvērtējums;

h) par katru lauksaimniecības dzīvnieku kategoriju un zālkopības saimniecībās, kurām piešķirta atļauja, – dzīvnieku skaita un saražotā kūtsmēslu daudzuma tendences;

i) analīze, kurā salīdzinātas kontroles zālkopības saimniecībās, uz kurām attiecas atļaujas, un zālkopības saimniecībās, uz kurām atļaujas neattiecas, ar datiem par šādiem aspektiem:

— lauka inspekcijas,

— administratīvās kontroles,

— lauksaimnieciskās inspekcijas savstarpējās atbilstības pasākumu kontekstā,

— statistika par neatbilstību.

Ziņojumā iekļautā telpiskā informācija attiecīgā gadījumā atbilst Direktīvas 2007/2/EK noteikumiem. Vācot nepieciešamos datus, Īrija attiecīgā gadījumā izmanto informāciju, kas iegūta Integrētajā administrācijas un kontroles sistēmā, kura izveidota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1306/2013 67. panta 1. punktu.

14. pants

Piemērošana

Šo lēmumu piemēro sakarā ar Īrijas rīcības programmu, kas īstenota ar 2022. gada normatīvo instrumentu Nr. 113 *European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2022*.

Šo lēmumu piemēro līdz 2025. gada 31. decembrim.

15. pants

Adresāts

Šis lēmums ir adresēts Īrijai.

Briselē, 2022. gada 29. aprīlī

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Virginijus SINKEVIČIUS